

- 9 ก.ค. 2536

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนนายสิบทหารบก
ที่ จังหวัดลพบุรี

A STUDY ON SMOKING FACTORS OF ARMY NON-COMMISSIONED OFFICER
STUDENTS AT LOPBURI PROVINCE

กัตติกา นงษ์ศิริ

ภานันทนาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาการระชาด

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2536

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ในนักเรียนนายสิบทหารบก ที่
จังหวัดลพบุรี

ผู้วิจัย พ.ต. หญิง กัตติกา นงษ์ศิริ

ปริญญา วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วิทยาการระบาด)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สารรัตน์ องใจอุท ข.บ., Ph.D.(Washington)
วิชัย รุ่งปิตะรังสี ข.บ., M.Sc.(Med.Demog)
พ.ท. สรฉัตร นุญญาภิสิทธิ์ ข.บ., ว.ว.(จิตเวช)

วันที่สำเร็จการศึกษา 24 พฤษภาคม พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ และผลของการสูบบุหรี่ที่มีต่อความเร็วสูงสุดของลมหายใจออกในนักเรียนนายสิบทหารบก ที่ จังหวัดลพบุรี โดยวิธีการสุ่มอย่างแบบง่าย จากจังหวัดที่มีโรงเรียนนักเรียนนายสิบทหารบกตั้งอยู่ ซึ่งมีนักเรียนนายสิบทหารบกทั้งสิ้น 379 นาย จากโรงเรียนเสนาธิการกรมแพทย์ทหารบกและโรงเรียนศูนย์ปืนทหารบกจำนวน 285 นาย และ 94 นาย ตามลำดับ ทั้งนี้ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในวันที่ 26 และ 27 กันยายน 2534 โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นร่วมกับการเป่าวัดความเร็วสูงสุดของลมหายใจออกด้วย Peak Flow Meter จึงได้แบ่งนักเรียนนายสิบทหารบกเป็น 2 กลุ่ม คือ

- 1.กลุ่มศึกษา ได้แก่ กลุ่มสูบบุหรี่จำนวน 246 นาย ประกอบด้วย กลุ่มที่ปัจจุบันสูบบุหรี่ 194 นาย กลุ่มเคยสูบบุหรี่ 52 นาย
- 2.กลุ่มควบคุม ได้แก่ กลุ่มไม่สูบบุหรี่จำนวน 133 นาย

ผลการวิจัยพบว่า

1.ปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ คือ การมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และการมีบุคคลในครอบครัวสูบบุหรี่มีอัตราความเสี่ยงเป็น 4.49 และ 1.73 เท่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (95% CI=2.78-7.30 และ 1.06-2.81 ตามลำดับ) เมื่อควบคุมตัวแปรด้วยอายุและสถานศึกษาซึ่งพบว่า ปัจจัยดังกล่าวยังคงมีผลต่อการสูบบุหรี่เช่นเดิม ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ สถานภาพการสมรสของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา ลำดับที่เกิดของบุตรในครอบครัว การมีเพื่อนสูบบุหรี่และความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการสูบบุหรี่ ไม่มีผลต่อการสูบบุหรี่

ส่วนทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ในกลุ่มสูบบุหรี่และกลุ่มไม่สูบบุหรี่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 4.56 \times 10^{-7}$)

2. ความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากการสูบบุหรี่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.1063$)

3. ความเร็วลมสูงสุดของลมหายใจออกในนักเรียนนาสลิบทหารบกทั้งหมด พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ถึงแม้จะมีการแบ่งกลุ่มโดยการจัดระดับความเร็วสูงสุดของลมหายใจออกและแยกผู้ปวยที่ไม่สบายเป็นหวัดออกแล้ว ผลของความเร็วสูงสุดของลมหายใจออกในกลุ่มสูบบุหรี่และกลุ่มไม่สูบบุหรี่ก็ยังไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกเฉพาะกลุ่มที่มีระดับความเร็วลมสูงสุดของลมหายใจออกที่ต่ำกว่าปกติในกลุ่มสูบบุหรี่ (กลุ่มที่ปัจจุบันสูบบุหรี่และกลุ่มที่เคยสูบบุหรี่) พบว่า ระยะเวลาการสูบบุหรี่มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามปานกลาง ($r = -0.4560$) แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.1562$)

Thesis Title A Study on Smoking Factors of Army Non-Commissioned
Officer Students at Lopburi Province

Name Maj. Kattika Pongsiri

Degree Master of Science (Epidemiology)

Thesis Supervisory Committee

Saratat Yongchiyudha, M.D., Ph.D.(Washington)

Vichai Rungpitarangsi, M.D., M.Sc.(Med.Demog)

Lt.Col. Sorachat Bunyabhisand, M.D.,
Board of Psychiatry.

Date of Graduation 24 May B.E. 2536 (1993)

ABSTRACT

The purposes of this research were to analyze smoking factors and to determine the effect of smoking on peak expiratory flow in Army Non-Commissioned Officer Students. By using simple random sampling technique to select the province which has an Army Non-Commissioned Officer School. The data were collected from 379 students (285 students came from Medical Field Service School and 94 students came from Artillery School) during September 26-27, 1990. The data were collected by using structured questionnaire and testing peak expiratory flow by Peak Flow Meter. There were 246 smoker students (194 conditional smoker group, 52 ex-smoker group) in the study group and 133 non-smoker students in the control group.

The results showed that:

1. Smoking factors were negative attitude on smoking hazards with odds-ratio = 4.49 (95 % CI= 2.78-7.30) and smoking habits of family member with odds-ratio = 1.73 (95% CI= 1.06-2.81). Although age variable and school variable were controlled by the Mantel-Haenszel method, these two factors were statistical significant.

But the parent married status , number of children in family , parent's occupation , monthly additional income , smoking habits of closed friend and the knowledge about smoking hazards on health were not significant.

The attitude on smoking hazards was significant different ($P = 4.56 \times 10^{-7}$).

2.The knowledge about smoking hazards on health was not significant different ($p = 0.1063$).

3.The peak expiratory flow of all students was not significant different. Although study group and control group were divided into 2 levels of the peak expiratory flow (low and high levels) and the common cold subjects were excluded , the peak expiratory flow was not different. When the peak expiratory flow was selected by low level of peak expiratory flow in study group (smoker group and ex-smoker group), it was found a little inverse degree of correlation between smoking period and the peak expiratory flow ($r = -0.4560$). But there was not significant different ($p = 0.1562$).